

μία τουρκική άσκηση, δεν ανησυχεί τις ελληνικές Ενοπλες Δυνάμεις. Ωστόσο, την παρακολουθούμε, όπως και όλες τις ασκήσεις τους», αναφέρουν κύκλοι του ελληνικού Πενταγώνου με τους οποίους επικοινωνήσε η «R».

Αυτό, επί του πρακτέου, ερμηνεύεται ως «στενό μαρκάρισμα» των κινήσεων των τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων, αφού μια τέτοια κινητοποίηση είναι πολύ εύκολο να προκαλέσει «παραφωνίες» και να δημιουργήσει εντάσεις. Αλλωστε, η προϊστορία έχει δείξει ότι η Τουρκία προβαίνει σε τέτοιες κινήσεις όχι μόνο για να στείλει μήνυμα, αλλά και για να υπενθυμίσει με emphatic τρόπο ότι το ανυπόστατο δόγμα της «Γαλάζιας Πατρίδας» και το παράνομο τουρκολιβικό μνημόνιο αποτελούν κτήμα της επίσημης εξωτερικής πολιτικής της και μια αδιαπραγμάτευτη πραγματικότητα.

Αλλωστε αυτή την τουρκική πρακτική τη διαπιστώσαμε μόλις τον περασμένο Νοέμβριο, όταν το ιταλικό ερευνητικό «Ievoli Relume» πραγματοποίησε έρευνες νότια της Κάσου και της Καρπάθου για την πόντιση καλωδίου ηλεκτρικής διασύνδεσης της Ελλάδας με την Κύπρο και το Ισραήλ. Τότε πέντε τουρκικά πολεμικά πλοία (φρεγάτες και κορβέτες) που επέστρεφαν στους ναυστάθμους, έπειτα από τη συμμετοχή τους στη ναυτική άσκηση «Γαλάζια Φάλανα», «παραστράτησαν» και τελικά βρέθηκαν να περικυκλώνουν το ερευνητικό πλοίο, με το Πολεμικό Ναυτικό να κινητοποιείται άμεσα και το διπλωματικό κόκκινο τηλέφωνο να παίρνει φωτιά.

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ
p.galiatsatos@realnews.gr

■ **ΣΤΟΝ ΔΙΑΛΟΓΟ** και στα «ήρεμα νερά» με την Τουρκία επιμένει η κυβέρνηση, έχοντας πάντως υπόψη της ότι η μεταβολή των γεωπολιτικών δεδομένων στη Μέση Ανατολή και στην ανατολική Μεσόγειο μπορεί να οδηγήσει αυτή τη στρατηγική επιλογή σε αδιέξοδο. Στην τελευταία συνέντευξη που παραχώρησε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ το 2024 ο υπουργός Εξωτερικών, Γιώργος Γεραπετρίτης, υπογράμμισε ότι «ο διάλογος είναι το μόνο βιώσιμο μέσο για την ειρηνική συνύπαρξη», προσθέτοντας όμως ότι «πιστεύουμε στον διάλογο, όταν αυτός γίνεται με ειλικρίνεια και δομημένα».

Θετικό πρόσημο

Η Αθήνα κρίνει ως θετικό τον απολογισμό όσων συνέβησαν τα τελευταία δύο χρόνια στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, επισημαίνοντας ότι υπήρξε σημαντική βελτίωση σε επιμέρους τομείς: σχεδόν μηδενίστηκαν οι παραβιάσεις του ελληνικού εναέριου χώρου, υπήρξε έλεγχος των κυκλωμάτων των διακινητών, συνεργασία στην πολιτική προστασία και σημαντικές συμφωνίες που αύξη-

των ελληνοτουρκικών σχέσεων είναι πάντως αν η Τουρκία θα συνεχίσει να επιλέγει την ηρεμία. Διπλωματικές πηγές επισημαίνουν πως αυτό δεν μπορεί πλέον να θεωρείται δεδομένο. Οι Τούρκοι ήδη έδειξαν τον Αύγουστο, στα γεγονότα της Κάσου, ότι δεν σκοπεύουν να κάνουν πίσω, όσον αφορά τις αξιώσεις τους στην ανατολική Μεσόγειο, για χάρη της ελληνοτουρκικής προσέγγισης. Το ερευνητικό πρόγραμμα για την πόντιση του καλωδίου Κύπρου – Κρήτης, ωστόσο, θα συνεχιστεί το αμέσως επόμενο διάστημα, ενώ ταυτόχρονα και η Κυπριακή Δημοκρατία επαναφέρει το δικό της ερευνητικό πρόγραμμα στην ΑΟΖ της με τις πρώτες ερευνητικές γεωτρήσεις να είναι προγραμματισμένες στο οικόπεδο 5 και με διάρκεια έως τις 24 Φεβρουαρίου. Μέσω του μόνιμου αντιπροσώπου της στον ΟΗΕ, η Τουρκία αντέδρασε ήδη γραπτώς (με επιστολή προς τον γ.γ. του ΟΗΕ) στις κυπριακές ανακοινώσεις. Συγκεκριμένα τις χαρακτήρισε ως παράνομες επειδή, όπως υποστηρίζει, η κυπριακή κυβέρνηση (η «ελληνοκυπριακή διοίκηση», όπως αναφέρει η τουρκική πλευρά) δεν εκπροσωπεί όλο το νησί.

Οι εξελίξεις στη Συρία

Σοβαρά υπόψη, όμως, θα πρέπει να λαμβάνονται και

Πώς εξελίσσεται η πορεία των ελληνοτουρκικών σχέσεων

Ο απολογισμός του υπουργείου Εξωτερικών για τα τελευταία δύο χρόνια και η στασιμότητα στο θέμα οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδας και της ΑΟΖ

σαν σημαντικά το διμερές εμπόριο και ενίσχυσαν τον τουρισμό μας. Όπως δήλωσε ο Γ. Γεραπετρίτης, για το επόμενο διάστημα ο στόχος είναι «να συνεχίσουμε να διερευνούμε τις δυνατότητες ενίσχυσης της ελληνοτουρκικής συνεργασίας, γιατί αυτό είναι, σε τελική ανάλυση, προς όφελος της ειρήνης και της ευημερίας των δύο λαών». Παραδέχθηκε πάντως πως σε ό,τι αφορά την οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ, «οι θέσεις των δύο πλευρών για το εύρος της συζήτησης εξακολουθούν να αφίστανται ουσιωδώς», κάτι που καθιστά τη συζήτηση για την οριοθέτηση ανέφικτη, ενώ τόνισε ότι «ανεξάρτητα από το αν εκκινήσει η συζήτηση για την οριοθέτηση, που είναι πράγματι προϋπόθεση για μακρά ειρήνη, εξακολουθούμε να θεωρούμε ότι η αδράνεια και η ακινησία δεν μπορεί να είναι επιλογές και ότι οφείλουμε να διασφαλίσουμε και να ενισχύσουμε το κεκτημένο της αποφυγής εντάσεων στις σχέσεις μας με την Τουρκία».

Στο πνεύμα του Βίθνιους

Προς το παρόν δεν υπάρχουν ενδείξεις περί του αντιθέτου, δηλαδή της επιστροφής σε μια περίοδο εντάσεων στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, ωστόσο στο υπουργείο Εξωτερικών γνωρίζουν πολύ καλά ότι για τα «ήρεμα νερά» θα πρέπει να συμβάλει και η τουρκική εξωτερική πολιτική. Μέχρι σήμερα, οι ελληνοτουρκικές σχέσεις φαίνεται να παραμένουν στο πνεύμα όσων συμφωνήθηκαν στο Βίθνιους, οι τελευταίες συναντήσεις ανάμεσα στους δύο υπουργούς Εξωτερικών, Γ. Γεραπετρίτη και Χακάν Φιντάν, αλλά και εκείνες για τον πολιτικό διάλογο και τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης (ΜΟΕ) έγιναν στο πνεύμα της ενίσχυσης της συνεργασίας και της αποφυγής των εντάσεων. Ταυτόχρονα βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη οι διαβουλεύσεις ανάμεσα στις δύο κυβερνήσεις για τη σύγκληση του επόμενου Ανάτατου Συμβουλίου Συνεργασίας που θα γίνει στην Αγκυρα (τέλη Ιανουαρίου ή αρχές Φεβρουαρίου) και από ελληνικής πλευράς δεν έχει παρατηρηθεί κάποια κωλυσιεργία ή απροθυμία της Τουρκίας. Προκαλεί πάντως αίσθηση σε έμπειρους διπλωμάτες ότι ακόμα δεν έχει οριστεί ημερομηνία για το Συμβούλιο, κάτι που δεν συνθίζεται σε τέτοιου είδους διασκέψεις, όπου λόγω και του όγκου των συναντήσεων που λαμβάνουν χώρα οι ημερομηνίες καθορίζονται πολλές εβδομάδες νωρίτερα.

Το σημαντικότερο ερώτημα για τη μελλοντική πορεία

οι επιπτώσεις από τις εξελίξεις στη Συρία. Η ελληνική διπλωματία θεωρεί πως η κατάσταση είναι εξαιρετικά ευθραυστη για να υπάρχουν ασφαλή συμπεράσματα. Εμπειροί διπλωμάτες επισημαίνουν, ωστόσο, πως ανεξάρτητα από το τι συμβαίνει στην πραγματικότητα, σημασία έχει το πώς «διαβάζουν» αυτές τις εξελίξεις στην Αγκυρα. Μια πρώτη... γεύση έδωσαν οι ίδιοι οι Τούρκοι αναφέροντας τα περί τουρκοσυριακού μνημονίου, τα οποία υιοθέτησαν και υπουργοί της κυβέρνησης Ερντογάν. Όπως επισημαίνουν ωστόσο οι ίδιοι διπλωμάτες, σημασία έχει αν οι Τούρκοι κρίνουν πως μια επιθετική πολιτική της Τουρκίας υπέρ των συμφερόντων της στη Συρία υπόσχεται πολύ μεγαλύτερα οφέλη από την έως τώρα ακολουθούμενη πολιτική που σκοπό είχε να κλείσει τα μέτωπα και να αποκαταστήσει τις σχέσεις με τους γείτονες. Βεβαίως, πολλά θα εξαρτηθούν από την εξέλιξη του κουρδικού ζητήματος και από τη στάση που θα κρατήσει στα θέματα αυτά ο Ντόναλντ Τραμπ, όταν αναλάβει ως Πρόεδρος των ΗΠΑ. Ωστόσο, αν η Τουρκία εδραιώσει την επιρροή της στη Συρία και αυτή η επιθετική και διεκδικητική σχολή σκέψης επικρατήσει, τότε θα υπάρξουν επιπτώσεις και μάλιστα δυσάρεστες και στα ελληνοτουρκικά, όπου η επιστροφή σε μια περίοδο έντασης δεν θα πρέπει να αποκλείεται.